

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	6
Wstęp	7
Stan badań	8
Organizacje uzdrowiskowe w latach 1945–1950	9
Pierwsze miesiące uzdrowisk w polskich rękach	14
Reklama uzdrowisk	17
ROZDZIAŁ I SEZONY 1946–1950 W SUDECKICH UZDROWISKACH	21
1. Pierwszy sezon uzdrowiskowy 1946	21
Kuracjusze	23
Lecznictwo	25
Hotele, pensjonaty, restauracje	25
Życie kulturalne i rozrywki	26
Frekwencja	27
Okres zimowy w uzdrowiskach	28
Podsumowanie pierwszego sezonu	28
2. Sezon uzdrowiskowy 1947	30
Lecznictwo	31
Próby współpracy z zagranicą	32
Życie kulturalne	33
Nie wszystko zasługiwało na pochwałę	34
Frekwencja	34
3. Sezon uzdrowiskowy 1948	34
Lecznictwo	39
Obyczaje	40
Życie kulturalne	40
Nie wszystko zasługiwało na pochwałę	41
Frekwencja	41
Sudeckie uzdrowiska na Wystawie Ziem Odzyskanych we Wrocławiu	41
Wystawa Regionalna Ziemi Kłodzkiej w Kłodzku	42
4. Sezon uzdrowiskowy 1949	42
Problemy z personelem	42
Uzdrowiskowe współzawodnictwo pracy	43
5. Sezon uzdrowiskowy 1950	44
Robotnicy i chłopcy jako kuracjusze	45
Życie kulturalne i rozrywki	45
ROZDZIAŁ II REGION JELENIOGÓRSKI	47
1. Cieplice Śląskie Zdrój	47
Lecznictwo	50
Hotele, pensjonaty, restauracje	54
Obyczajowość	57
Życie kulturalne i rozrywki	58
Nie wszystko układało się pomyślnie	64
Kuracjusze i frekwencja	67
2. Czerniawa-Zdrój	67
Lecznictwo	68
Hotele, pensjonaty, restauracje	69
Życie kulturalne	69
Nie wszystko zasługiwało na pochwałę	69
Kuracjusze i frekwencja	70

3. Świeradów-Zdrój	70
Lecznictwo	74
Hotele, pensjonaty, restauracje	77
Wizyta Bolesława Bieruta	78
Obyczajowość	79
Życie kulturalne i rozrywki	80
Nie wszystko układało się pomyślnie	82
Kuracjusze i frekwencja	84
4. Uzdrowiska zapomniane	85
Jerzmanice-Zdrój	85
Opolno-Zdrój	85
Lecznictwo	88
Hotele, pensjonaty, restauracje	88
Życie kulturalne i rozrywki	88
Wleń	88

ROZDZIAŁ III REGION WAŁBRZYSKI I PRZEDGÓRZE SUDECKIE

1. Jedlina-Zdrój	89
Lecznictwo	89
Hotele, pensjonaty, restauracje	90
Życie kulturalne	91
Nie wszystko zasługiwało na pochwałę	91
Frekwencja	92
2. Szczawno-Zdrój	92
Lecznictwo	98
Wizyta Bolesława Bieruta	101
Hotele, pensjonaty, restauracje	102
Obyczajowość	105
Życie kulturalne i rozrywki	106
Nie wszystko układało się pomyślnie	111
Kuracjusze i frekwencja	113
Wzgórze Giedymina w pierwszych latach powojennych	114
3. Przerzeczyn-Zdrój	116
4. Uzdrowiska zapomniane	117
Bolków-Zdrój	117
Stare Bogaczowice	118

ROZDZIAŁ IV REGION KŁODZKI

1. Długopole-Zdrój	119
Lecznictwo	119
Hotele, pensjonaty, restauracje	122
Obyczajowość	123
Życie kulturalne i rozrywki	123
Nie wszystko zasługiwało na pochwałę	123
Kuracjusze i frekwencja	124
2. Duszniki-Zdrój	124
Lecznictwo	124
Hotele, pensjonaty, restauracje	125
Życie kulturalne i rozrywki	126
Najstarszy festiwal pianistyczny na świecie	128
Nie wszystko układało się pomyślnie	128
Kuracjusze i frekwencja	130
	137
	138

3. Kudowa-Zdrój	139
Lecznictwo	142
Hotele, pensjonaty, restauracje	146
Obyczajowość	148
Życie kulturalne i rozrywki	149
Nie wszystko układało się pomyślnie	151
Kuracjusze i frekwencja	153
4. Łądek-Zdrój	153
Lecznictwo	158
Hotele, pensjonaty, restauracje	160
Obyczajowość	161
Życie kulturalne i rozrywki	162
Nie wszystko układało się pomyślnie	165
Kuracjusze i frekwencja	166
5. Polanica-Zdrój	166
Lecznictwo	172
Hotele, pensjonaty, restauracje	174
Obyczajowość	175
Życie kulturalne i rozrywki	175
Nie wszystko układało się pomyślnie	180
Kuracjusze i frekwencja	182
Zakończenie	183
Aneks	185
Dyrektorzy Zarządów Państwowych Uzdrowisk	185
Spis tabel	186
Spis ilustracji	187
Bibliografia	189
Indeks osobowy	191

powodu wielkiego bogactwa źródeł mineralnych i właściwości klimatu, w Sudetach znajduje się największe w Polsce skupisko uzdrowisk. Można tu wyróżnić trzy regiony uzdrowiskowe: jeleniowski, walbrzyski i kłodzki.

Region jeleniowski obejmuje Góry i Pogórze Izerkie, Karkonosze, Rudawy Janowickie, Kotlinę Jeleniowską oraz Góry i Pogórze Kaczawskie. Na tym obszarze znajdują się trzy uzdrowiska: Cieplice Śląskie, Czermna-Zdrój i Świeradów-Zdrój, a po drugiej wojnie światowej kroczą funkcjonowało Opole-Zdrój.

Na region walbrzyski składają się Góry i Pogórze Walbrzyskie, Pogórze Bolkowickie, Kotlina Kamiennogórska, Góry Kamiennie oraz Masyw Śnieżny z dwoma uzdrowiskami: Jędrzyna-Zdrój i Szczawnia-Zdrój.

Region kłodzki to obszar największego zagęszczenia źródeł wód mineralnych, z tym samym uzdrowisk. Obejmuje Kotlinę Kłodzką oraz otaczające ją Góry Śnieżne, Stołowe, Bystrzyckie i Orlickie, Masyw Śnieżnika i Góry Bystrzyckie, Góry Janne oraz Góry Pałuckie. Na tym obszarze jest pięć uzdrowisk: Długopole-Zdrój, Duszniki-Zdrój, Panna-Zdrój, Łądek-Zdrój i Polanica-Zdrój. Poza wymienionymi regionami znajdują się Przerzeczyn-Zdrój, cztery uzdrowiska na Przedgórzu Sudeckim.

Na ziemi kłodzkiej znajdują się także źródła wód mineralnych w kilku miejscowościach, które nie posiadały obiektów typowych dla uzdrowisk, np. w Górznowie czy Szczawnie² w Górach Bystrzyckich (znalio „Studzienic”). W innych miejscach Sudetów znajdują się miejscowości, które po drugiej wojnie światowej albo w ogóle nie rozwinięły działalności (np. Jerzmanice-Zdrój), albo była ona marginalna (np. Harcinek).

1) J. Czerwinski, *Państwa przyrody*, Lipska 2007, s. 68-69.

2) *Uzdrowiska* z dnia 23 marca 1932 r. o uzdrowiskach, „Dziennik Ustaw” 1932 nr 21, poz. 294.

3) W innych gminach polskich źródła to kłodzkie, a w tymczasowej w Górznowie i Harcinku.